

Rritja e pagave dhe heqja e tatimit mbi
pagën minimale

2021-2025

Rritja e pagave dhe heqja e tatimit për pagën minimale

2021 - 2025

- A. Analiza e premtimit për rritjen e Pagave të Administratës Publike me 30%
Analiza e Premtimit “Do të hiqet taksa mbi pagën aktuale deri në 40 mijë lekë”
- B. Kuadri Rregullator dhe perputhja me strategjitë dhe politikat, burimet dhe strukturat përgjegjëse
- C. Analiza e administrimit fiskal, kostove dhe kapaciteteve buxhetore për heqjen e taksës mbi pagën 40 mijë lekë dhe krahasimi me kostot e programit të Rritjes së Pagave të Administratës Publike
- D. Shpërndarja e efektit të programeve në rajone, industritë dhe shtresat e Popullsisë
- E. Vlerësimi i përmbushjes së programeve

PËRGATITJA DHE SHPËRNDARJA

Raport progresi

Vlerësimi i programit të qeverisë 2021-2025 dhe efienca e menaxhimit të kostove:
1200 ditë qeverisje

Evaluation of the government program 2021-2025 and cost management efficiency:
1200 days of governance

www.polifakt.al

www.altax.al

info@altax.al

Janar 2025

Tirana, Shqipëri

Polifakt.al është një platformë e pavarur dhe e besueshme për monitorimin e realizueshmërisë së premtimeve politike. Ajo ofron analiza të detajuara mbi zbatueshmërinë financiare të angazhimeve elektorale, duke i krahasuar ato me performancën reale të qeverisë dhe alokimet dhe kufizimet buxhetore.

Pikat kyçe të Polifakt.al në vlerësimin e përmbushjes

Monitorimi i premtimeve zgjedhore dhe programeve qeverisëse

Polifakt.al ndjek sistematikisht premtimet e bëra nga liderët politikë, duke vlerësuar:

Realizueshmërinë. A janë premtimet të arritshme brenda kontekstit aktual ekonomik?

Burimet financiare. A janë ndarë burime të mjaftueshme për zbatimin e premtimeve?

Statusi i përmbushjes. Tregon nëse premtimet janë realizuar, pjesërisht realizuar, apo të përcaktuar.

Krahasimi me kapacitete fiskale dhe kostot e përmbushjes

Platforma krahason në mënyrë të vazhdueshme premtimet me ndarjen e fondeve dhe ndryshimet në Planin Buxhetor Vjetor (PBV). Kjo ndihmon në identifikimin e:

- ✓ Përputhshmërisë midis premtimeve politike dhe shpenzimeve reale.
- ✓ Transparencës dhe përgjegjshmërisë në ndarjen dhe përdorimin e fondeve qeveritare.

Raportet e progresit

Polifakt.al gjeneron raporte periodike për të dokumentuar progresin në përmbushjen e premtimeve. Këto raporte përfshijnë:

- Vlerësimin e performancës së ministrive dhe sektorëve përkatës.
- Përditësime mbi shkallën e arritjes së objektivave të qeverisë.

Kjo qasje siguron një mbikëqyrje të detajuar dhe të pavarur, duke përmirësuar llogaridhënien dhe transparencën në qeverisje.

Kushtet e përdorimit të Raportit

Qëllimi dhe përgjegjësia

Raporti shërben si bazë për hartimin e politikave ekonomike për të shmangur krizat financiare dhe për të forcuar qëndrueshmërinë ekonomike.

Çdo mendim i shprehur në raport i takon autorit dhe nuk përfaqëson pikëpamjet institucionale të ALTAX apo POLIFAKT.

Riprodhimi dhe shpërndarja

Çdo përmbajtje e këtij raporti mund të shpërndahet ose riprodhohet vetëm duke ruajtur saktësinë dhe duke cituar burimin origjinal (Qendra ALTAX).

Përmbajtja duhet të shoqërohet gjithmonë me njohjen e cilësisë së burimit në çdo lloj përdorimi.

Kushtet për përdoruesit

Përdoruesit që ndajnë raportin duhet të promovojnë pajtueshmërinë me këto kushte nga përdoruesit përfundimtarë.

Çdo tentativë për të shitur përmbajtjen, plotësisht ose pjesërisht, kërkon leje paraprake nga Qendra ALTAX.

Kufizime të përdorimit

Raporti mund të përdoret vetëm për qëllime jo-fitimprurëse.

Çdo riprodhim duhet të shoqërohet me citimin e burimit origjinal si Qendra ALTAX.

Fjalë Kyçe: #premtime zgjedhore #program qeverises #dialog deliberativ #analiza #buxheti #prioritete #politike #pergjegjshmeri financiare #transparence #kapacitete fiskale #permbushje

Kodi JEL: D72, E62, H50, P11

© Të gjitha të drejtat e rezervuara nga **Qendra ALTAX**.

Konsiderata

(Shqip) Ky dokument është një produkt i bashkëpunimit mes një grupi të gjerë kontribuesish – autorëve, ekspertëve, përpunuesve të të dhënave dhe stafit mbështetës nën drejtimin e Drejtoreshës Ekzekutive. Lexuesit dhe ndjekësit janë një komponent kyç për vijimësinë e punës.

ALTAX nëpërmjet këtij dedikimi falënderonë autorët, si kontribuesit kryesorë. Me analizën e tyre ata kanë kryer një punë të rëndësishme në modelimin dhe analizimin e problematikave ekonomike dhe politike. Nga produkti analizës kanë siguruar saktësinë dhe renditjen e të dhënave statistikore, si dhe strukturimin e argumenteve dhe përfundimeve për temën kryesore të infrastrukturës dhe transportit.

Me këtë rast falënderojmë edhe përpunuesit e të dhënave statistikore, të cilët kanë ndihmuar në ilustrimin e analizës së plotë, duke identifikuar dhe përshkruar momentet kyçe që lidhen me temat ekonomike dhe politike.

Një falënderim i veçantë është për ekspertët që bashkëpunojnë vullnetarisht me ALTAX. Nga komunikimi me ta janë marrë mendime profesionale dhe etike që kanë ndikuar në përmirësimin e dokumentit.

Një falënderim i veçantë shkon për dizajnerin për formatimin profesional të bërë këtij publikimi si dhe për ndihmën në vijimësi duke kontribuar në aksesin dhe përdorimin praktik të dokumentit nga lexuesit në aplikacionin ALTAX që mund të shkarkohet në [App Store](#) dhe [Google Play](#).

Kjo analizë është drejtuar dhe koordinuar nga Drejtoresh ekzekutive e ALTAX, e cila ka mbikëqyrur procesin e hartimit të analizës, si dhe promovimin e vizionit të organizatës nëpërmjet gjithë produkteve të ALTAX

Falënderimi i ALTAX drejtohet edhe për lexuesit dhe ndjekësit. Ata luajnë një rol të rëndësishëm për motivimin e vazhdueshëm të ALTAX në publikimin e analizave të tjera dhe në ruajtjen e objektivit për të qenë një komentator i politikave fiskale dhe ekonomike në Shqipëri dhe më gjerë.

Për komente dhe sqarime, ju mund të na kontaktoni duke shkruar tek info@altax.com

Acknowledgement

(English) This document is a product of collaboration between a wide group of contributors – authors, experts, data processors and support staff – under the leadership of the Executive Director. Readers and followers are a key component for the continuity of the work.

ALTAX through this dedication thanks the authors, as the main contributors. With their analysis, they have done an important job in modeling and analyzing economic and political issues. From the analysis product, they have ensured the accuracy and ordering of statistical data, as well as the structuring of arguments and conclusions on the main topic of infrastructure and transport.

On this occasion, we also thank the statistical data processors, who have helped illustrate the complete analysis, by identifying and describing key moments related to economic and political topics.

A special thanks goes to the experts who voluntarily cooperate with ALTAX. From communication with them, professional and ethical opinions have been obtained that have influenced the improvement of the document.

A special thanks goes to the designer for the professional formatting of this publication and for the ongoing assistance by contributing to the access and practical use of the document by readers in the ALTAX application that can be downloaded from the [App Store](#) and [Google Play](#).

This analysis was directed and coordinated by the Executive Director of ALTAX, who has overseen the process of drafting the analysis, as well as the promotion of the organization's vision through all ALTAX products

ALTAX's thanks are also addressed to its readers and followers. They play an important role in the continuous motivation of ALTAX in publishing other analyses and in maintaining the objective of being a commentator on fiscal and economic policies in Albania and beyond.

For comments and clarifications, you can contact us by writing to info@altax.com

Follow ALTAX and Polifakt on social media, Web and in our App

FISKALISTI

You are placed in our focus and
We are at your attention creating together!

ALTAX - POLIFAKT

We publish and distribute information,
ongoing analysis and studies.

ALTAX

Communicate through social media addresses

ALTAX

Watch our informative and educational videos

ALTAX.AL

Read and download unique analyses and studies

POLIFAKT.AL

Look at how many political promises have been kept.

App Store
Google Play

Download the application to have it delivered directly to your cell phone.

A relationship about the commonalities that unite us in everyday life.

Rritja e pagave dhe heqja e tatimit për pagën minimale

- **Rritja e pagave për administratën publike.** Nga data e caktuar, pagat e punonjësve të administratës publike do të rriten me 30%, si pjesë e një mase përmirësuese që synon përmirësimin e kushteve të punës dhe motivimin e stafit shtetëror.
- **Heqja e tatimit mbi pagën deri në 40 mijë lekë.** Për ata që kanë paga deri në 40 mijë lekë, do të hiqet tatimi mbi pagën, duke ulur barrën fiskale për ata me të ardhura të ulta dhe duke kontribuar në mbështetje të shtresave më të prekura.

Do të rriten me 30% pagat e administratës publike;

Do të hiqet taksa mbi pagën aktuale deri në 40 mijë lekë;

A. Analiza e premtimit për rritjen e Pagave të Administratës Publike me 30%

Ky premtim i qeverisë shqiptare, që synon të rrisë pagat e administratës publike me 30% gjatë periudhës 2021-2025, është një masë e rëndësishme për përmirësimin e kushteve të punonjësve dhe eficiencën e administratës. Analiza e këtij premtimi përfshin aspekte të ndryshme, duke marrë parasysh ndikimet në politikat, ekonominë, shoqërinë dhe qëllimet globale të zhvillimit të qëndrueshëm.

1. Konteksti Politik

Në planin politik, rritja e pagave mund të shikohet si një mjet për forcimin e mbështetjes politike, veçanërisht për grupet që janë të lidhura me administratën publike. Kjo mund të sjellë stabilitet politik dhe legjitimitet për qeverinë. Megjithatë, ka mundësi që të krijohen tensione nëse rritja e pagave nuk është e drejtë dhe e balancuar, duke i ndarë punonjësit në kategori që ndihmohen më shumë ose më pak.

Rritja e pagave mund të ndihmojë gjithashtu në uljen e korrupsionit dhe klientelizmit, duke nxitur një administratë më transparente dhe të përgjegjshme.

2. Konteksti Social

Në nivel social, ky premtim mund të kontribuoni në uljen e pabarazisë dhe varfërisë, duke ofruar kushte më të mira jetese për punonjësit e administratës. Pagat më të larta mund të ndikojnë pozitivisht në përmirësimin e motivimit dhe angazhimit të punonjësve, duke i bërë ata më të gatshëm për të ofruar shërbime më të mira për qytetarët. Kjo mund të përfshijë përmirësimin e shërbimeve për grupe të ndryshme sociale, si gratë dhe të rinjtë.

3. Konteksti Etik

Etikisht, ky premtim mund të konsiderohet si një hap drejt përmirësimit të kushteve të punonjësve të administratës. Megjithatë, është e rëndësishme që kjo rritje të jetë e drejtë dhe e barabartë për të gjithë punonjësit, duke shmangur favoritizmin politik ose ndarjen e padrejtë të pagave. Një sistem shpërblimi i bazuar në performancë është thelbësor për të ruajtur drejtësinë dhe për të parandaluar keqpërdorimet.

4. Konteksti Ekonomik

Ekonomikisht, ky premtim mund të ketë pasoja të dyfishta: nga njëra anë, mund të rrisë shpenzimet e shtetit, duke kërkuar burime të tjera financimi, si rritja e taksave ose eficiencën më të madhe të shpenzimeve. Nga ana tjetër, një administratë më e motivuar mund të sjellë përmirësim në produktivitet dhe mund të ndihmojë në luftën kundër korrupsionit, duke pasur një ndikim pozitiv në zhvillimin ekonomik.

5. Konteksti Buxhetor

Kjo masë kërkon një planifikim të kujdesshëm buxhetor, pasi mund të krijojë presione në financat publike. Pa një menaxhim të kujdesshëm, mund të rritet borxhi publik dhe të shkaktohen disbalanca financiare. Për të ruajtur qëndrueshmërinë e buxhetit, duhet të sigurohet që rritja e pagave të administrohet në mënyrë që të mos dëmtojë sektorët e tjerë, si arsimi dhe shëndetësia.

6. Faktorët Ndërkombëtar dhe Rajonal

Nga këndvështrimi ndërkombëtar, ky premtim mund të shihet si një hap përpara në përmirësimin e administratës publike dhe rritjen e transparencës. Sidoqoftë, duhet të merret parasysh përputhshmëria me politikën e financave publike dhe marrëveshjet ndërkombëtare, si ato me FMN-në ose Bashkimin Europian. Në një kontekst rajonal, ky premtim mund të ndihmojë në përmirësimin e standardeve të administratës publike, por duhet të merren parasysh ndikimet ekonomike dhe buxhetore në nivel rajonal.

7. Lidhja me Objektivat e Zhvillimit të Qëndrueshëm (SDGs)

Ky premtim lidhet ngushtë me disa nga Qëllimet e Zhvillimit të Qëndrueshëm (SDG):

SDG 8 (Punësimi dhe Rritja Ekonomike): Rritja e pagave mund të kontribuoni në përmirësimin e kushteve të punës dhe jetesës për punonjësit e administratës.

SDG 10 (Reduktimi i Pabarazisë): Ky program mund të ndihmojë në zvogëlimin e pabarazive ekonomike dhe sociale, duke ofruar mundësi më të mira për individët me pagat më të ulëta.

Rritja e pagave të administratës publike është një hap pozitiv për përmirësimin e kushteve të punonjësve dhe rritjen e eficiencës administrative. Megjithatë, ky premtim duhet të implementohet me kujdes për të shmangur pasojat negative buxhetore dhe ekonomike. Rritja e transparencës dhe drejtësisë, si dhe ndërlidhja e këtij programi me reforma të tjera, do të jenë thelbësore për të siguruar që ky premtim të sjellë përfitime afatgjata për shoqërinë dhe shtetin.

Analiza e Premtimit “Do të hiqet taksa mbi pagën aktuale deri në 40 mijë lekë”

Ky program, i cili parashikon heqjen e taksës mbi pagat deri në 40 mijë lekë, ka ndikime të ndryshme në nivele politike, sociale, ekonomike dhe buxhetore. Përdorimi i këtij programi kërkon një analizë të thellë për të vlerësuar efektet e tij dhe për të siguruar qëndrueshmërinë fiskale dhe sociale.

1. Konteksti Politik

Heqja e taksës mund të përbëjë një masë populiste, duke tërhequr mbështetje nga elektorati i pagave të ulëta. Megjithatë, kjo mund të sjellë sfida për menaxhimin fiskal dhe të rrisë pasigurinë në bilancin e shtetit.

2. Konteksti Social

Ky program mund të përmirësojë kushtet e jetesës për individët me pagë të ulët, duke ulur pabarazinë dhe rritur konsumimin, që mund të sjellë përfitime ekonomike për sektorët

përkatës. Kjo mund të kontribuoni në përmirësimin e kushteve sociale për individët dhe familjet.

3. Konteksti Etik

Etikisht, heqja e taksës mund të kontribuoni në drejtësinë sociale, por ka mundësi për abuzime, veçanërisht në rastet kur punëdhënësit raportojnë paga më të ulëta për të përfituar nga heqja e taksës.

4. Konteksti Ekonomik

Ky program mund të stimulojë konsum dhe kërkesë, por mund të krijojë sfida të mëdha për financat publike për shkak të humbjes së të ardhurave tatimore.

5. Konteksti Buxhetor

Heqja e taksës për pagat deri në 40 mijë lekë mund të krijojë pasiguri buxhetore dhe mund të kërkojë masa të tjera për të kompensuar humbjen e të ardhurave.

6. Vlerësimi Ndërkombëtar dhe Rajonal

Ky program mund të shihet si një hap pozitiv për drejtësinë sociale, por duhet të merret parasysh qëndrueshmëria e financave publike dhe ndikimet rajonale në nivelin e politikave fiskale.

7. Lidhja me SDGs

Ky program lidhet me SDG 1 (Eliminimi i Varfërisë), SDG 10 (Ulja e Pabarazisë), dhe SDG 8 (Puna dhe Rritja Ekonomike), duke synuar përmirësimin e kushteve të jetesës dhe uljen e pabarazisë.

Ky program ka mundësi për të përmirësuar kushte sociale dhe ekonomike, por duhet të implementohet me masa të kujdesshme për të ruajtur qëndrueshmërinë fiskale dhe për të shmangur abuzimet që mund të cenojnë objektivat afatgjata të zhvillimit ekonomik.

B. Kuadri Rregullator dhe perputhja me strategjitë dhe politikat, burimet dhe strukturat përgjegjëse

1. Kuadri Rregullator dhe Ligjor

Për të mbështetur **rritjen e pagave të administratës publike me 30%** duhet të azhurnohet dhe të forcohet kuadri rregullator, përfshirë ndryshimet në ligje dhe akte nënligjore që mund të ndikojnë në financat publike, menaxhimin e burimeve njerëzore dhe politikën e pagave. Këtu përfshihen:

Ligji për Buxhetin e Shtetit: Ligji për buxhetin duhet të përfshijë rritjen e parashikuar të pagave dhe alokimin e fondeve të nevojshme për realizimin e saj.

Ligji për Shërbimin Civil: Nevojiten ndryshime që të mundësojnë zbatimin e politikave të reja për pagat dhe përmirësimin e kushteve të punës në administratën publike.

Rregulloret e Përdorimit të Burimeve Njerëzore: Rregullat e menaxhimit të administratës publike duhet të përshtaten me politikat e reja për rritjen e pagave dhe për të siguruar që puna e administratës të bëhet më e motivuar dhe më e efektshme.

Politikat Fiskale dhe Tatimore: Nevojiten strategji dhe politika fiskale që të mbështesin këtë rritje pa krijuar deficite të mëdha në financat publike.

2. Përputhshmëria me Strategjitë dhe Politikat për Sektorin

Rritja e pagave të administratës publike është pjesë e strategjive më të gjera të zhvillimit të administratës dhe menaxhimit të burimeve njerëzore, dhe duhet të përputhet me:

Strategjia e Reforma Administratës Publike (RAP): Ky program përmirëson aftësitë dhe kapacitetet e administratës publike për të siguruar qëndrueshmërinë dhe eficiencën e shërbimeve të ofruara për qytetarët. Politika për rritjen e pagave duhet të jetë në linjë me përpjekjet për rritjen e profesionalizmit dhe ndershmërisë në administratë.

Strategjia e Zhvillimit Ekonomik dhe Pushtetit Lokal: Rritja e pagave duhet të sigurojë që administrata të jetë e aftë të mbështesë zhvillimin ekonomik dhe të ofrojë shërbime më të mira për qytetarët dhe bizneset.

Strategjia e Luftës kundër Korrupsionit: Rritja e pagave duhet të shoqërohet me masa për të luftuar korrupsionin, duke siguruar që kjo masë të kontribuoni në ndershmërinë dhe efektivitetin e administratës.

Strategjia Kombëtare e Zhvillimit të Burimeve Njerëzore: Kjo duhet të synojë rritjen e motivimit dhe kapaciteteve të administratës për të ofruar shërbime më të mira, duke u mbështetur në sistemet e reja të pagave dhe performancës.

3. Strukturat Përgjegjëse

Për zbatimin e këtij programi, strukturat përgjegjëse që do të mbikëqyrin dhe zbatojnë rritjen e pagave të administratës publike duhet të përfshijnë:

Ministria e Financave dhe Ekonomisë (MFE): Kjo ministri është përgjegjëse për alokimin e fondeve dhe menaxhimin e buxhetit të shtetit, si dhe për sigurinë që politika e pagave është e qëndrueshme financiarisht.

Agjencia e Shërbimit Civil të Shqipërisë (ASCS): Kjo agjenci është përgjegjëse për menaxhimin dhe administrimin e strukturave të administratës publike, përfshirë përmirësimin e kushteve të punës dhe rritjen e pagave.

Instituti i Statistikave të Shqipërisë (INSTAT): Për të siguruar që rritja e pagave të monitorohet dhe raportohet në mënyrë transparente, INSTAT do të mbledhë të dhënat dhe do të publikojë analiza të mundshme.

Shërbimi Civil dhe Autoritetet e Pavarura: Struktura të tjera që mbikëqyrin funksionimin e administratës publike duhet të sigurojnë implementimin dhe vlerësimin e ndryshimeve në pagat dhe performancën e punonjësve.

Ministritë dhe Institucionet e Tjera Publike: Çdo ministri dhe institucion i administratës publike duhet të aplikojë politikat e reja të pagave dhe të menaxhojë burimet përkatëse brenda departamentit të vet.

4. Burimet dhe Alokimi deri në 2025

Për të realizuar këtë program deri në vitin 2025, janë të nevojshme burime financiare dhe njerëzore, të cilat mund të merren nëpërmjet disa mekanizmash:

Buxheti i Shtetit: Buxheti do të duhet të përfshijë alokime të veçanta për rritjen e pagave dhe për administratën publike. Për këtë, mund të rishikohet dhe optimizohet shpenzimi për sektorët e tjerë.

Përmirësimi i Efikasitetit të Shpenzimeve: Një strategji për menaxhimin e shpenzimeve të administratës duhet të zbatohet për të ruajtur qëndrueshmërinë financiare dhe për të mbështetur rritjen e pagave.

Partneritete me Organizmë Ndërkombëtarë dhe Mbështetje Ndërkombëtare: Mbështetje e mundshme nga organizmat ndërkombëtarë si FMN dhe Banka Botërore mund të ndihmojë në përmirësimin e menaxhimit të financave publike dhe në mbështetje të reformave të administratës.

Rritja e Performancës dhe Produktivitetit: Burimet financiare mund të rriten përmes përmirësimit të performancës dhe eficiencës administrative, si dhe duke ulur informalitetin në sektorë të caktuar të administratës.

5. Monitorimi dhe Vlerësimi

Për të siguruar se objektivat e këtij programi arrihen, duhet të krijohen mekanizma për monitorimin dhe vlerësimin e zbatimit të rritjes së pagave:

Raportimi i Progresit: Ministria e Financave dhe Ekonomisë duhet të sigurojë një raportim të rregullt mbi alokimin e fondeve dhe realizimin e objektivave për rritjen e pagave.

Auditi dhe Transparenca: Kontrolli i brendshëm dhe auditimet do të jenë të nevojshme për të siguruar që shpenzimet për administratën janë të justifikuara dhe që politika është në përputhje me objektivat buxhetorë dhe strategjikë.

Vlerësimi i Performancës së Punonjësve: Institucionet përkatëse duhet të zhvillojnë një sistem të rreptë të vlerësimit të performancës për të lidhur rritjen e pagave me rezultate konkrete dhe për të ndihmuar në menaxhimin e burimeve njerëzore.

Për të realizuar premtimin për rritjen e pagave të administratës publike me 30% deri në 2025, është e nevojshme që kuadri rregullator të përshtatet dhe të mbështesë këtë ndryshim. Kjo do të kërkojë një angazhim të koordinuar nga strukturat përkatëse qeveritare, mbështetje buxhetore dhe një planifikim të kujdesshëm të burimeve financiare dhe njerëzore. Implementimi i kësaj mase duhet të jetë i lidhur ngushtë me objektivat strategjikë dhe politikat për administratën publike, duke siguruar transparencë dhe eficiencë në përdorimin e fondeve publike.

1. Kuadri Rregullator dhe Ligjor

Për heqjen e taksës mbi pagën aktuale deri në 40 mijë lekë, janë të nevojshme ndryshime në ligjet dhe akte nënligjore që rregullojnë sistemin e taksave dhe marrëdhëniet punësimore. Ky ndryshim do të kërkojë një rishikim të politikave dhe legjislacionit fiskal:

Ligji për Tatimin mbi të Ardhurat: Ky ligj duhet të modifikohet për të përfshirë heqjen e taksës për individët që fitojnë deri në 40 mijë lekë. Kjo mund të përfshijë një përjashtim të përkohshëm ose të përhershëm për këtë grup të caktuar, si dhe një rishikim të pragjeve për tatimet e tjera mbi të ardhurat.

Ligji për Sigurimet Shoqërore dhe Shëndetësore: Kjo ligj duhet të marrin parasysh mundësinë që përfituesit nga ky ndryshim mund të kenë ndikim në kontributet e sigurimeve, dhe duhet të sigurohet që heqja e taksës të mos krijojë boshllëqe financiare për fondet e sigurimeve.

Rregulloret për Administratën e Tatimeve dhe Shërbimeve Fiskale: Rregullat që mbikëqyrin mënyrën e mbledhjes dhe administratës së taksave duhet të përshtaten për të siguruar që heqja e taksës të jetë e lehtë për t'u zbatuar dhe monitoruar, pa ndikuar në eficiencën e sistemit tatimor.

2. Përputhshmëria me Strategjitë dhe Politikat për Sektorin

Heqja e taksës mbi pagën aktuale deri në 40 mijë lekë është një masë që mund të ndihmojë për rritjen e fuqisë blerëse të individëve dhe reduktimin e pabarazisë, por gjithashtu kërkon që të jetë në përputhje me strategjitë dhe politikat fiskale dhe ekonomike të vendit:

Strategjia e Zhvillimit Ekonomik dhe Politikave Fiskale: Heqja e taksës duhet të jetë e përputhshme me qëllimet e strategjisë për zhvillimin ekonomik dhe politikat fiskale të qëndrueshme. Ky ndryshim mund të synojë të stimulojë konsumimin dhe rritjen e kërkesës brenda vendit, duke pasur parasysh ndikimin në buxhetin e shtetit dhe mundësinë e humbjeve në të ardhurat nga tatimet.

Strategjia e Zhvillimit të Pushtetit Vendor dhe Buxhetit të Shtetit: Heqja e taksës mund të ndihmojë që individët me të ardhura më të ulëta të përfitojnë më shumë, dhe kjo mund të ndihmojë për forcimin e konsumit në nivel lokal. Rishikimi i strukturës së taksave lokale duhet të përfshijë efekte të mundshme të këtij ndryshimi.

Politikat për Luftën ndaj Pabarazisë dhe Varfërisë: Ky ndryshim mund të kontribuojë në përmirësimin e kushteve të jetesës për individët me të ardhura të ulëta, përveçse mund të përmirësojë barazinë sociale dhe ekonomike. Politikat që lidhen me përmirësimin e jetesës dhe luftimin e varfërisë duhet të mbështesin këtë masë.

Politikat për Formalizimin e Punës: Heqja e taksës mund të stimulojë formalizimin e punës, pasi individët që aktualisht janë të paguar me paga më të ulëta mund të inkurajohen të regjistrohen dhe të paguajnë kontribute ligjore dhe taksa.

3. Strukturat Përgjegjëse

Për realizimin dhe implementimin e këtij ndryshimi, janë të nevojshme struktura që do të monitorojnë dhe zbatojnë rregullat për heqjen e taksës mbi pagën deri në 40 mijë lekë:

Ministria e Financave dhe Ekonomisë (MFE): Kjo ministri është përgjegjëse për ndryshimet në politikën fiskale dhe për implementimin e ndryshimeve në ligjin për tatimet. Ajo do të duhet të sigurojë që alokimi i fondeve dhe ndryshimet e planifikimeve të jenë të qëndrueshme.

Drejtoria e Përgjithshme e Tatimeve (DPT): DPT do të mbikëqyrë procesin e administratës së tatimeve dhe do të zbatojë ndryshimet në sistemin tatimor për individët që përfitojnë nga heqja e taksës.

Autoriteti i Sigurimeve Shoqërore (ASS): Ky autoritet do të duhet të monitorojë dhe përshtasë ndryshimet në kontributet e sigurimeve, duke siguruar që individët me të ardhura të ulëta të përfitojnë nga përjashtimi i taksës, pa dëmtuar financat e sigurimeve shoqërore.

Komisioni për Pushtetin Lokal dhe Reformën e Administratës: Kjo strukturë mund të ndihmojë në monitorimin e ndikimeve të heqjes së taksës në nivel lokal dhe të ofrojë mbështetje për administratat që mund të kenë nevojë për asistencë në zbatuarjen e politikave.

4. Burimet dhe Alokimi deri në 2025

Për të realizuar heqjen e taksës mbi pagën aktuale deri në 40 mijë lekë deri në vitin 2025, duhet të sigurohen burime të qëndrueshme financiare dhe të menaxhohen me kujdes për të ruajtur stabilitetin fiskal të vendit.

Buxheti i Shtetit: Heqja e taksës do të kërkojë rishikimin e të ardhurave tatimore të vendit dhe mund të ketë ndikim në buxhetin vjetor të shtetit. Duhet të identifikohen mundësitë për të rritur të ardhurat nga burime të tjera (p.sh. taksat mbi konsum) për të kompensuar humbjen e të ardhurave nga heqja e taksës mbi pagat e ulëta.

Rritja e Efektivitetit të Administratës Tatimore: Me një sistem më efikas të mbledhjes së taksave dhe rritjen e formalizimit të sektorëve të caktuar, mund të arrihet një ekuilibër midis humbjeve nga heqja e taksës dhe mbledhjes së të ardhurave nga burime të tjera.

Mbështetje Ndërkombëtare dhe Rishikimi i Prioriteteve Fiskale: Mbështetje e mundshme nga organizmat ndërkombëtarë si FMN dhe Banka Botërore mund të ndihmojë në implementimin e këtij ndryshimi. Për më tepër, mund të kërkohej një rishikim i prioriteteve fiskale për të siguruar që shteti mund të ruajë qëndrueshmërinë buxhetore.

Përmirësimi i Sistemit të Pagesave dhe Kontrollit: Për të parandaluar mundësinë e evazionit fiskal, duhet të forcohet sistemi i pagesave dhe mbikëqyrjes së kontributeve, sidomos për ata individë që përfitojnë nga heqja e taksës.

5. Monitorimi dhe Vlerësimi

Për të siguruar që ky ndryshim të zbatohet në mënyrë efikase, duhet të krijohen mekanizma të monitorimit dhe vlerësimit që do të mundësojnë:

Raportimi i Zbatimit të Politikës: Ministria e Financave dhe Ekonomisë do të mbajë një raportim të vazhdueshëm për të parë ndikimin e heqjes së taksës mbi të ardhurat dhe konsumin.

Vlerësimi i Ndikimit Ekonomik: DPT dhe INSTAT do të duhet të kryejnë studime për të vlerësuar ndikimin e kësaj mase në ekonominë e përgjithshme dhe në nivelin e konsumit.

Auditimi i Shpenzimeve dhe Taksave: Mbikëqyrësit e sistemit fiskal duhet të sigurojnë që heqja e taksës të mos çojë në zvogëlim të të ardhurave fiskale pa një kompensim adekuat.

Heqja e taksës mbi pagën deri në 40 mijë lekë është një hap i rëndësishëm për mbështetje të individëve me të ardhura të ulëta dhe për stimulimin e konsumit, por kërkon kujdes të veçantë në menaxhimin e burimeve dhe ruajtjen e qëndrueshmërisë fiskale. Ky ndryshim duhet të përputhet me strategjitë dhe politikat fiskale, si dhe të mbështetet nga strukturat përkatëse që do të sigurojnë implementimin dhe monitorimin e tij.

C. Analiza e administrimit fiskal, kostove dhe kapaciteteve buxhetore për heqjen e taksës mbi pagën 40 mijë lekë

1. Tendencat Historike në Administrimin Fiskal dhe Performancën Specifike:

Rritja e të ardhurave: Nga vitet 2021 deri në 2024, administrata tatimore ka përmirësuar mbledhjen e taksave përmes forcimit të sistemeve elektronike dhe automatizimit. Përmirësimi i sistemeve është vërejtur me rritjen e përpjekjeve për të reduktuar informalitetin dhe korrupsionin. Megjithatë, një sfidë që ka mbetur është raportimi korrekt i pagave nga punëdhënësit, veçanërisht në rastet e individëve me pagat e ulëta.

Performanca e administratës tatimore: Administrata ka bërë përpjekje për të modernizuar infrastrukturën, duke u fokusuar në zgjidhjet IT dhe shërbime përkatëse për tatimpaguesit. Përveç përmirësimit të mbledhjes së taksave, është ende një nevojë e theksuar për trajtimin e informalitetit dhe garantimin e korrektesisë në raportimet e pagave.

2. Kostot Direkte dhe Indirekte të Alokua nga Buxheti i Shtetit për Programin:

Kostot direkte: Heqja e taksës mbi pagat deri në 40 mijë lekë ka shkaktuar humbje të të ardhurave tatimore. Nga 3 miliardë lekë në 2021, humbjet kanë arritur në 7-8 miliardë lekë gjatë vitit 2023-2024.

Kostot indirekte: Janë përfshirë shpenzimet për administratën tatimore, përmirësimin e shërbimeve për tatimpaguesit dhe kostot operative për edukimin dhe informimin e punëdhënësve. Këto kanë përfshirë trajnimin e institucioneve dhe administratës për të përballuar shtesat në punësimin e personelit dhe menaxhimin e sistemit të pagesave.

3. Vlerësimi i Prioriteteve për Zbatim:

Prioritetet për zbatim: Qeveria ka synuar lehtësimin e taksave për individët me të ardhura të ulëta për të mbështetur shtresat e varfra dhe të mesme. Ky program është mbështetur gjerësisht nga politika e qeverisë, duke pasur një ndikim të dukshëm në përmirësimin e kushteve të jetesës.

Vlerësimi i implementimit: Zbatimi i programit ka hasur në sfida në sistemet tatimore dhe informimin e punëdhënësve. Sfidat janë përqendruar në përshtatjen e infrastrukturës tatimore dhe sigurimin që punëdhënësit raportojnë pagat e sakta, çka është thelbësore për efektivitetin e tij.

4. Krahasimi i Kostove me Alokimet Aktuale Buxhetore, Të Ardhurat e Parashikuara dhe Kapacitetet Fiskale për Periudhën 2021-2025:

Alokimet buxhetore: Humbjet e të ardhurave janë rritur çdo vit, por përfitimet për individët me paga të ulëta dhe nxitja e konsumit kanë kontribuar në stabilitetin ekonomik të shtresave të varfra.

Në vitin 2021, qeveria ka alokuar 3 miliardë lekë, me rritje në 5-8 miliardë lekë gjatë vitet 2022-2024 për të kompensuar humbjen e të ardhurave. Alokimet janë rritur për të përballuar sfidat e rritjes së numrit të individëve që përfitojnë dhe për të mbështetur administratën tatimore. Alokimet për këtë program janë rritur, veçanërisht pas vitit 2022, për të mbështetur administratën dhe mbledhjen e taksave.

Të ardhurat e parashikuara dhe kapacitetet fiskale: Heqja e taksës mbi pagat deri në 40 mijë lekë ka shkaktuar uljen e mbledhjes së të ardhurave nga pagat më të ulëta. Megjithatë, kjo ka pasur një efekt pozitiv në reduktimin e pabarazisë. Rritja e kapaciteteve fiskale ka përmirësuar mbledhjen e taksave, por sfidat me informalitetin dhe burimet financiare mbeten.

5. Faktorë të Rëndësishëm për Implementimin e Programit:

Afatet kohore për përmbushjen: Pavarësisht afateve të parashikuara për vitin 2024, programi ka hasur në vonesa dhe ka kërkuar një periudhë më të gjatë për zbatimin e plotë të qëllimeve.

Disponueshmëria e kapaciteteve dhe burimeve financiare: Kapacitetet institucionale janë zgjeruar, por sfidat e menaxhimit të burimeve dhe mundësitë e përmirësimit të efikasitetit mbeten të rëndësishme. Korrupsioni dhe mangësitë në administratë ndikojnë në menaxhimin e programit.

6. Rëndësia e Programit për Ekonominë dhe Shoqërinë Shqiptare:

Reduktimi i Pabarazisë Sociale: Programi ka ndihmuar në përmirësimin e kushteve të jetesës për individët me të ardhura të ulëta dhe ka krijuar mundësi për stimulimin e konsumit të brendshëm.

Nxitja e Konsumit të Brendshëm: Rritja e të ardhurave për individët me paga të ulëta ka nxitur konsumin dhe ka ndikuar pozitivisht në PBB-në.

Formalizimi i Ekonomisë: Programi ka stimuluar deklarin e pagave të vërteta nga punëdhënësit, duke kontribuar në uljen e informalitetit.

7. Analiza e Performancës në Përdorimin e Burimeve dhe Mbështetje e Institucioneve:

Kapacitetet Institucionale dhe Logjistika: Ka pasur një rritje të kapaciteteve të administratës tatimore dhe forcim të infrastrukturës IT, por menaxhimi i burimeve mbetet sfidues për shkak të ngarkesës administrative.

Përmirësimi i Transparencës dhe Lufta Kundër Korrupsionit: Programi ka ofruar mundësi për të luftuar korrupsionin dhe për të përmirësuar transparencën, megjithatë sfidat mbeten.

8. Vlerësimi i Ndikimit në Ekonomi dhe Shoqëri:

Përmirësimi i Kushteve të Jetës për Individët me Paga të Ulëta: Ky program ka përmirësuar kushtet e jetesës për individët dhe ka stimuluar konsumin.

Efektet Pozitive në Ekonominë e Brendshme: Rritja e konsumit ka ndikuar pozitivisht në sektorët e shërbimeve dhe prodhimit.

Formalizimi i Ekonomisë dhe Ulja e Pabarazisë: Programi ka kontribuar në formalizimin e më shumë sektorëve dhe ka ulur pabarazinë sociale.

Programi ka sjellë përfitime në uljen e pabarazisë dhe përmirësimin e kushteve të jetesës për individët me paga të ulëta. Megjithatë, ka sfida të vazhdueshme në menaxhimin fiskal dhe administratën tatimore, duke kërkuar më shumë transparencë dhe përpjekje për të reduktuar informalitetin.

Parashikimi për 2025: Pritet një rritje e alokimeve për të përballuar humbjen e të ardhurave dhe një përmirësim në efikasitetin e administratës tatimore. Sidoqoftë, administrata do të duhet të vazhdojë përpjekjet për të optimizuar mbledhjen e taksave dhe të përmirësojë kapacitetet e administratës.

Burimet e informacionit për këtë analizë:

Raportet e buxhetit të shtetit 2021-2024

VKM-të dhe urdhra ministri për vitet 2021-2024

Dokumente politikash qendrore dhe vendore

Statistika sektoriale dhe vendime nga Kuvendi i Shqipërisë

Analiza buxhetore dhe krahasimi me kostot e programit të Rritjes së Pagave të Administratës Publike (2021-2024)

Për të realizuar një analizë të plotë dhe të strukturuar për programin e rritjes së pagave të administratës publike për periudhën 2021-2024, duhet të shqyrtohen disa aspekte kryesore që ndikojnë në përmbushjen e objektivave dhe sfidat që lidhen me implementimin e tij. Këtu, analizojmë tendencat historike, kostot, dhe kapacitetet fiskale, duke marrë parasysh gjithashtu burimet dhe dokumentet relevante që kanë udhëzuar këtë proces.

1. Tendencat Historike në Alokimet Fiskale dhe Performanca në Sektorët përkatës

Shqipëria ka ndjekur një kurs të rritjes së shpenzimeve për administratën publike në periudhën 2021-2024. Alokimet për administratën publike janë rritur vazhdimisht për të përmbushur premtimet e qeverisë për rritjen e pagave dhe për të përmirësuar kushtet e punës.

Në periudhën 2020-2025, alokimet për administratën publike kanë pasur rritje të qëndrueshme.

Kështu, në vitin 2020 alokimi ishte 76.89 miliardë lekë, që përbënte 4.7% të PBB-së.

Në vitin 2021, alokimi arriti në 83.27 miliardë lekë, që përbënte 4.4% të PBB-së.

Në vitin 2022, shpenzimet u rritën më tej në 84.69 miliardë lekë, që përbënte 3.9% të PBB-së.

Në vitin 2023, alokimi arriti në 100.47 miliardë lekë, që përbënte 4.2% të PBB-së.

Për vitin 2024, alokimi është 120.19 miliardë lekë, që është gjithashtu 4.2% e PBB-së.

Për vitin 2025, është parashikuar një rritje e mëtejshme në 127.65 miliardë lekë, që përbën 4.8% të PBB-së.

Këto shifra pasqyrojnë angazhimin e qeverisë për të rritur pagat dhe përmirësuar kushtet e punës për administratën publike.

2. Shpenzimet e Administratës Publike dhe Performanca në Sektorët përkatës

Në vitin 2023, qeveria alokoi rreth 977 milionë euro për administratën publike, e cila përfshinte një rritje të pagave prej 20% për grupet me paga të ulëta dhe 10% për grupet me paga më të larta. Kjo ishte një tentativë për të rritur motivimin dhe efikasitetin e administratës publike, veçanërisht për ata punonjës që ishin më të ndjeshëm ndaj ndikimeve të pandemisë.

Në vitet pasuese, 2022-2023, alokimet për rritjen e pagave u rritën gradualisht. Në vitin 2024, alokimi për administratën publike arriti në 1.2 miliardë euro, duke adresuar mangësitë e fuqisë punëtore në sektorë të ndryshëm, si arsimit, shëndetësia dhe siguria.

Performanca e sektorëve: Ndërsa rritja e pagave ka përmirësuar nivelin e jetesës së administratës publike, ajo ka hasur vështirësi të menaxhimit efikas të resurseve. Korrupsioni, burokracia dhe menaxhimi i dobët i burimeve janë sfida që duhen adresuar.

Sektorët si arsimit dhe shëndetësia kanë përmirësuar performancën, por ende kanë nevojë për reforma dhe investime në teknologji për të mundësuar menaxhim më efikas.

3. Kostot Direkte dhe Indirekte të Zbatimit të Premtimit

a. Kostot Direkte

Shpenzimet direkte për rritjen e pagave të administratës publike përfshijnë:

Rritje pagash për punonjësit në administratën publike dhe sektorët e arsimit, shëndetësisë dhe sigurisë.

Mbështetje për grupet me paga më të ulëta, duke përfshirë mundësinë për përmirësimin e kushteve të punës në sektorët që kanë më shumë nevojë për forcë punëtore.

Për periudhën 2021-2024, qeveria ka shpërndarë rreth **3 miliardë euro** për këtë qëllim, që pasqyron një angazhim të madh për të rritur motivimin dhe përmirësuar kushtet e punës në administratën publike.

b. Kostot Indirekte

Përmirësimi i eficiencës dhe transparencës është një kosto indirekte, që lidhet me nevojën për:

Trajnime të vazhdueshme të administratës, për t'u përgatitur për teknologjitë e reja dhe proceset moderne të menaxhimit.

Investime në IT dhe infrastruktura, të cilat janë të nevojshme për të mbështetur forcën punëtore të përmirësuar dhe për të mundësuar shpërndarjen më efektive të fondeve.

4. Vlerësimi i Prioriteteve Infrastrukturore dhe Teknikë për Zbatim

Për të mbështetur programin e rritjes së pagave, është bërë e nevojshme përmirësimi i infrastrukturës dhe kapaciteteve teknike të administratës publike, që përfshin:

Infrastruktura Fizike: Rinovimi i objekteve të administratës dhe përmirësimi i kushteve të punës për krijimin e një ambienti më efikas.

Investimet në Teknologji: Përdorimi i sistemeve moderne të menaxhimit të të dhënave dhe pagave, për të siguruar transparencë dhe efikasitet në shpenzimet publike.

5. Krahasimi i kostove me alokimet Buxhetore, të Ardhurat e parashikuara dhe Kapacitetet fiskale (2021-2025)

a. Shpenzimet dhe Alokimet Buxhetore

Në vitin 2021, qeveria parashikoi rreth **6.4 miliardë euro** të ardhura buxhetore, ndërsa shpenzimet për administratën publike ishin rreth **1 miliardë euro**. Për periudhën 2021-2024, alokimet për rritjen e pagave arritën në **rreth 3 miliardë euro**.

b. Kapaciteti Fiskal dhe Rritja e Të Ardhurave

Për të mbështetur këtë program, është e nevojshme që qeveria të rrisë të ardhurat buxhetore. Kjo mund të arrihet përmes rritjes së taksave ose investimeve në sektorë që sjellin rritje ekonomike, si turizmi dhe energjia. Qeveria ka qenë e kujdesshme për të menaxhuar këtë rritje të shpenzimeve, duke shmangur rritjen e borxhit publik dhe ruajtur balancat fiskale.

6. Faktorët e Tjerë: Afatet Kohore, Fuqia Punëtore, Burimet dhe Kapaciteti Institucional

Afatet Kohore:

Për realizimin e plotë të programit, qeveria duhet të menaxhojë implementimin në mënyrë të qëndrueshme, duke planifikuar hapa të mundshëm për rritjen e pagave dhe duke siguruar një menaxhim të kujdesshëm të buxhetit.

Disponueshmëria e Fuqisë Punëtore:

Rritja e pagave mund të ndikojë në motivimin e administratës, por gjithashtu kërkohet një forcë punëtore e kualifikuar për të implementuar këto ndryshime. Ndaj, trajnimi dhe zhvillimi i vazhdueshëm i aftësive është thelbësor për suksesin e programit.

Kapaciteti Institucional:

Për të mbështetur implementimin e programit, qeveria do të duhet të ndërmarrë reforma të thella, duke përfshirë zhvillimin e sistemeve IT dhe trajnimin e punonjësve për t'u përshtatur me kërkesat e reja.

Programi për rritjen e pagave të administratës publike ka pasur një ndikim të rëndësishëm në përmirësimin e nivelit të jetesës dhe motivimin e punonjësve të administratës.

Megjithatë, për të siguruar një efekt të qëndrueshëm dhe të suksesshëm, kërkohet një menaxhim i kujdesshëm i burimeve, reforma të thella administrative dhe investime në teknologjinë e informacionit dhe infrastrukturë për të mundësuar një administratë më të modernizuar dhe efikase.

Tabela e Alokimeve Buxhetore për Administratën Publike (2020-2025)

Viti	Alokimi (milionë lekë)	Përqindja e PBB-së	Alokimi (milionë euro)
2020	76.89 miliardë lekë	4.7%	622.5 milionë euro
2021	83.27 miliardë lekë	4.4%	681.2 milionë euro
2022	84.69 miliardë lekë	3.9%	711.7 milionë euro
2023	100.47 miliardë lekë	4.2%	977.5 milionë euro
2024	120.19 miliardë lekë	4.2%	1.200 miliardë euro
2025	127.65 miliardë lekë	4.8%	1.302 miliardë euro

Shënim: Vlera në euro është e përlogaritur sipas kursit të këmbimit mes lekut dhe euros përkatës, që mund të ndryshojë nga viti në vit.

D. Shpërndarja e efektit të programit "Do të rriten me 30% pagat e administratës publike" në rajone, industrinë dhe shtresat e Popullsisë

1. Shpërndarja Gjeografike (Rajonale)

Rajonet më të zhvilluara:

Tiranë dhe Fier janë rajone ku administrata publike ka përfituar më shumë nga rritja e pagave. Pjesa më e madhe e punonjësve të administratës shtetërore janë të vendosur në këto rajone, dhe pas rritjes së pagave, ka pasur një efekt stimuluese për punonjësit e administratës.

Shembuj: Punonjësit në bashkitë dhe drejtoritë qendrore (si ATTT, Shërbimi Kombëtar i Punësimit) kanë pasur mundësi të rriten profesionalisht dhe të kontribuojnë në përmirësimin e shërbimeve publike dhe efikasitetit administrativ.

Tiranë: Shifra e administratës publike është rreth 16%, që është më e lartë se në rajone të tjera, duke pasur pasoja pozitive në përfitimin nga programi.

Rajonet më pak të zhvilluara:

Rajone si Shkodra, Korça dhe Elbasani kanë përfituar më pak nga ky program, për shkak të një numri më të vogël të punonjësve në administratën publike. Edhe pse ndodhi një rritje e pagave, përfitimet kanë qenë më të kufizuara për shkak të ndarjes më të vogël të punonjësve.

Shembuj: Shkodra ka pasur një përqindje më të ulët të punonjësve në administratën publike, duke e bërë të vështirë që të shfaqen ndikimet e plota të rritjes së pagave.

2. Shpërndarja Sektoriale (Industritë dhe Sektoret e Punës)

Sektori i Shëndetësisë dhe Arsimit:

Ky sektor ka pasur ndikim të madh nga rritja e pagave. Mësuesit dhe mjekët, përfshirë ata në rajone më të vogla, kanë përfituar nga programi, duke u përmirësuar kushtet e punës dhe motivimin.

Shembuj: Rritja e pagave ka kontribuar në përmirësimin e kushteve të punës për mësuesit dhe mjekët, sidomos në shkollat dhe spitalet e qyteteve të mëdha si Tiranë dhe Durrës.

Sektori i Administratës Publike:

Rritja e pagave ka kontribuar në përmirësimin e efikasitetit të administratës, veçanërisht në drejtoritë tatimore dhe agjencitë e shërbimit publik, duke rritur motivimin dhe përgatitjen e punonjësve.

Shembuj: Drejtoritë si ATTT dhe agjencitë e tjera kanë parë një përmirësim në mbledhjen e të ardhurave dhe shërbimet publike.

Sektori i Shërbimeve dhe Infrastrukturës:

- Ky sektor ka përfituar gjithashtu, por në masë më të vogël se sektori i shëndetësisë dhe arsimit, ku pagat kanë qenë relativisht të ulëta dhe ka pasur një ndihmë të drejtpërdrejtë.

3. Shpërndarja shtresore e Popullsisë

Shtresat më të varfra dhe punëtorët e administratës publike:

Punonjësit e administratës publike me paga të ulëta kanë përfituar më shumë nga ky program. Sektoret e tilla si shëndetësia dhe arsimi, që përfshijnë punonjës me paga më të ulëta, kanë ndjerë një përmirësim të ndjeshëm të kushteve të jetesës.

Shembuj: Punonjësit e administratës në bashkitë e vogla dhe qendrat shëndetësore rurale kanë përfituar nga rritja e pagave, duke rritur mundësitë e jetesës.

Përfituesit në sektorë të tjerë: Punonjësit në sektorin privat dhe ata që operojnë në informalitet nuk kanë përfituar drejtpërdrejt nga ky program. Kjo përbën një barrierë për shtresa të tjera të popullsisë që janë të përfshira në sektorët jo-publikë.

Shpërndarja e efektit të programit ka qenë e pauniforme. Rajonet dhe qytetet më të zhvilluara, si Tirana dhe Durrësi, kanë përfituar më shumë, ndërsa rajonet më të varfra, si Shkodra, kanë pasur ndikime më të vogla. Po ashtu, sektorët si shëndetësia, arsimi, dhe administrata publike kanë qenë të përfituesit kryesorë nga ky program, ndërsa sektori privat dhe ai informal kanë mbetur jashtë përfitimeve direkte.

Ndikimi i realizimit të programit në zhvillimin e qëndrueshëm Ekonomik, Social dhe Mjedisor (2021-2024)

a) Zhvillimi Ekonomik

Rritja e Konsumit: Paga më e lartë ka stimuluar konsumimin e produkteve dhe shërbimeve, duke krijuar mundësi për rritjen e kërkesës brendshme, veçanërisht në sektorët e shërbimeve dhe produkteve të konsumit.

Investime të reja: Rritja e kërkesës ka nxitur investime në sektorë si arsimit, shëndetësia dhe infrastruktura, duke përmirësuar efikasitetin dhe cilësinë e shërbimeve publike.

Sfida Fiskale: Rritja e shpenzimeve publike për pagat e administratës mund të ketë pasur ndikime negative në balancën fiskale dhe mund të ketë rritur borxhin publik.

b) Zhvillimi Social

Pabarazi Sociale: Ky program ka pasur ndikim në uljen e pabarazive për punonjësit e administratës, duke kontribuar në përmirësimin e kushteve të jetesës dhe duke stimuluar motivimin në punë. Megjithatë, pabarazitë midis sektorëve kanë ngjallur shqetësime për drejtësinë sociale.

Motivimi dhe Performanca: Punonjësit e administratës janë bërë më të motivuar, gjë që ka pasur një ndikim pozitiv në efikasitetin dhe cilësinë e shërbimeve publike.

c) Zhvillimi Mjedisor

Ndikimi i kufizuar në Mjedis: Ky program nuk ka pasur ndikim të drejtpërdrejtë në mbrojtjen e mjedisit, por ka mundësuar një administratë më të motivuar dhe efikase, që mund të kontribuoni indirekt në menaxhimin më të mirë të burimeve natyrore.

2. Rreziqet dhe Mundësitë nga Zbatimi i Programit

a) Rreziqet

Deficiti Buxhetor: Rritja e shpenzimeve për pagat ka rritur deficitin buxhetor dhe borxhin publik.

Inflacioni: Kërkesa më e madhe për mallra dhe shërbime mund të ketë shkaktuar presion inflacionist, duke ndikuar në rritjen e çmimeve të produkteve dhe shërbimeve.

Pabarazitë në Sektore: Rritja e pagave mund të ketë thelluar pabarazitë brenda administratës publike, ku disa punonjës mund të mos kenë përfituar një përmirësim të ndjeshëm të kushteve të tyre.

b) Mundësitë

Rritja e Motivimit: Rritja e pagave ka çuar në një administratë më të motivuar dhe më efikase, që ndihmon në ofrimin më të shpejtë dhe më cilësor të shërbimeve.

Zhvillimi i Sektorëve të Tjerë: Rritja e kërkesës ka stimuluar sektorët e arsimit, shëndetësisë dhe infrastrukturës, duke krijuar mundësi për zhvillim afatgjatë dhe përmirësimin e kushteve të jetesës.

3. Perceptimi dhe Performanca e Programit në Praktikën e Përditshme

a) Perceptimi në Ambientin Ekonomik dhe Social

Ambient Ekonomik: Rritja e pagave ka sjellë një perceptim pozitiv për përmirësimin e kushteve të jetesës për punonjësit, por ka krijuar gjithashtu shqetësime për ndikimet inflacioniste, pasi çmimet e produkteve janë rritur.

Ambient Social: Programi ka pasur ndikim pozitiv në motivimin dhe performancën e punonjësve të administratës publike, por ka ngritur shqetësime për pabarazitë në sektorë të ndryshëm të administratës, si në rastin e diferencës mes pagave të punonjësve të nivelit të ulët dhe atyre të nivelit të lartë.

b) Informaliteti dhe Produktiviteti

Informaliteti mbetet një sfidë e madhe në ekonominë shqiptare, pavarësisht rritjes së pagave. Programi nuk ka ndikuar drejtpërdrejt në luftën kundër informalitetit.

Produktiviteti i administratës ka qenë një çështje, pasi rritja e pagave kërkon që produktiviteti të rritet në mënyrë proporcionale për të justifikuar shpenzimet shtesë.

4. Përgjegjshmëria Politike dhe Kontrata me Votuesit

a) Aspekti Buxhetor

Programi është bërë pjesë e fushatës elektorale, duke premtuar përmirësimin e kushteve të punës për punonjësit e administratës publike. Pavarësisht këtyre angazhimeve, presioni mbi shpenzimet dhe rritja e borxhit publik ka krijuar shqetësime për mundësitë e mbështetjes financiare pa pasoja negative për ekonominë.

b) Aspekti Fiskal

Ndikimi në Taksim dhe Të Ardhurat: Programi ka kërkuar rritjen e të ardhurave fiskale për të mbështetur rritjen e pagave. Pavarësisht përpjekjeve për të luftuar informalitetin dhe rritur mbledhjen e taksave, ka pasur sfida në realizimin e këtyre objektivave.

Rreziku i Shtimit të Borxhit Publik: Rritja e borxhit publik për të financuar rritjen e pagave është një rrezik që mund të ndikojë negativisht në stabilitetin fiskal.

c) Aspekti Etik

Barazia dhe Drejtësia Sociale: Programi ka kontribuar në përmirësimin e kushteve për një pjesë të madhe të punonjësve të administratës publike, por ka ngritur shqetësime për pabarazitë që mund të krijohen midis grupeve të ndryshme, veçanërisht për punonjësit e sektorëve më të ulët.

Programi për rritjen e pagave të administratës publike ka pasur një ndikim të dukshëm në përmirësimin e kushteve të jetesës për punonjësit dhe në motivimin e administratës. Megjithatë, ka pasur edhe sfida fiskale dhe sociale, siç janë rritja e borxhit publik, inflacioni dhe pabarazitë midis sektorëve të administratës.

Shpërndarja e efektit të programit "Do të hiqet taksa mbi pagën aktuale deri në 40 mijë lekë" në rajone, industrinë dhe shtresat e Popullsisë

Shpërndarja e efektit të programit "Do të hiqet taksa mbi pagën aktuale deri në 40 mijë lekë" në rajone, industri dhe shtresa të ndryshme të popullsisë është një çështje komplekse që përfshin një analizë të ndikimeve direkte dhe indirekte. Për ta vlerësuar këtë, është e rëndësishme të shqyrtohen aspektet kryesore si: përfitimet rajonale, ndikimi në sektorët ekonomikë dhe efekti te grupet sociale.

1. Shpërndarja Rajonale e Efekteve

Efektet kryesore:

Qytetet kryesore: Rajonet urbane si Tirana, Durrësi, dhe Fieri, ku ka një përqendrim më të madh të punonjësve me paga në intervalin deri në **40 mijë lekë**, kanë përfituar më shumë nga ky program. Punonjësit në sektorë si administrata, shërbimet dhe tregtia kanë ndjerë përfitimet e heqjes së taksës në të ardhurat e tyre të disponueshme.

Rajonet rurale: Në zonat rurale, ku pagat janë shpesh më të ulëta dhe në intervalin më të ulët të të ardhurave, ndikimi ka qenë më i kufizuar, por gjithsesi i rëndësishëm për punonjësit në sektorët e bujqësisë dhe tregtisë së vogël.

Rajone të papërparuara ekonomikisht: Zona si Dibra, Kukësi dhe Gjirokastra, të cilat kanë një numër më të madh punonjësish me paga të ulëta, kanë përfituar nga kjo masë. Këto rajone mund të shohin një rritje të konsumit lokal për shkak të rritjes së të ardhurave të disponueshme.

Shembuj konkretë:

Tirana dhe Durrësi: Një numër i madh punonjësish në sektorin e shërbimeve ka përfituar nga heqja e taksës, duke rritur fuqinë e tyre blerëse në tregjet lokale.

Zona të largëta si Tropoja: Përfitimet janë më të ulëta për shkak të mungesës së punonjësve të formalizuar dhe nivelit të ulët të pagave.

2. Ndikimi mbi Industrinë

Industria që ka përfituar më shumë:

Sektori i shërbimeve: Punonjësit në tregti, administratë dhe arsim kanë përfituar ndjeshëm, pasi shumica e pagave në këto sektorë janë në intervalin deri në **40 mijë lekë**. Për shembull, punonjësit në zinxhirët e dyqaneve, hotelet dhe restorantet në rajonet urbane kanë ndjerë një përmirësim të lehtë në të ardhurat e tyre.

Sektori i bujqësisë: Ky sektor, i cili punëson një pjesë të madhe të popullsisë në rajonet rurale, ka përfituar më pak për shkak të shkallës së lartë të informalitetit dhe pagave më të ulëta.

Industria prodhuese: Punonjësit në industrinë e lehtë dhe manifakturë, të cilët shpesh kanë paga të ulëta, kanë ndjerë një ndikim pozitiv, duke e përdorur rritjen e të ardhurave të tyre të disponueshme për konsum bazik.

Sektori i teknologjisë dhe financave: Pavarësisht zhvillimit të tyre, këta sektorë nuk kanë përfituar drejtpërdrejt, pasi pagat në këto industri janë kryesisht mbi pragun prej **40 mijë lekësh**.

Shembull krahasues:

Në **arsim**, një punonjës me pagë 35 mijë lekë në muaj përfiton nga heqja e taksës, duke përmirësuar të ardhurat e tij neto. Ndërsa në sektorë si ndërtimi, ku pagat shpesh i kalojnë 40 mijë lekë, ndikimi ka qenë minimal.

3. Efekti mbi Shtresat e Popullsisë

Përfituesit kryesorë:

Punonjësit me paga të ulëta: Personat që punojnë me **paga deri në 40 mijë lekë** janë përfituesit kryesorë. Kjo përfshin individë në pozicione si shërbyes në sektorin e hotelierit-turizmit, shitës të tregtisë me pakicë dhe ndihmës administrativë.

Shtresat e varfra: Në familjet me të ardhura të ulëta, heqja e taksës ka sjellë përmirësim të menjëhershëm të të ardhurave të disponueshme, duke ndihmuar në përballimin e kostove bazë për ushqim, strehim dhe energji.

Punonjëset gra: Në shumë raste, gratë përfaqësojnë një përqindje të lartë të punonjësve me paga të ulëta, veçanërisht në sektorin e arsimit dhe kujdesit shëndetësor. Për shembull, një infermiere me pagë prej 38 mijë lekësh ka përfituar drejtpërdrejt nga heqja e taksës.

Grupet me ndikim të ulët:

Punonjësit me paga mbi 40 mijë lekë: Ky grup nuk ka përfituar nga heqja e taksës dhe, në disa raste, ka shprehur shqetësime për pabarazinë që krijohet midis grupeve të ndryshme të punonjësve.

Shtresat e larta ekonomike: Efekti për këtë grup ka qenë minimal, pasi pjesa më e madhe e tyre ka paga mbi pragun e përfitimit.

Shembull krahasues:

Një punonjës në sektorin privat, me një pagë prej 38 mijë lekësh, ka përfituar nga heqja e taksës, duke përfituar një rritje të të ardhurave neto prej **rreth 1,900 lekësh në muaj**. Ndërsa një punonjës me pagë 45 mijë lekë nuk ka përfituar fare.

4. Ndikimi në Pabarazinë Ekonomike

Efekte pozitive: Heqja e taksës mbi pagat deri në 40 mijë lekë ka ndihmuar në **reduktimin e pabarazisë**, duke rritur fuqinë blerëse të shtresave më të ulëta të popullsisë.

Sipas raporteve ekonomike të FMN-së dhe Bankës Botërore për vende të ngjashme, masa të tilla ndihmojnë në **stimulimin e konsumit** dhe përmirësimin e standardit të jetesës për grupet më të prekshme.

Efekte negative: Nëse kombinohet me mungesën e masave për formalizimin e punësimit, kjo mund të stimulojë **informalitetin në paga**, pasi disa punëdhënës mund të raportojnë paga më të ulëta për të përfitur nga heqja e taksës.

Programi "Do të hiqet taksa mbi pagën aktuale deri në 40 mijë lekë" ka pasur një ndikim pozitiv të ndjeshëm për rajonet dhe shtresat që mbështeten në paga të ulëta dhe për sektorët me punonjës të shumtë në këtë interval. Ndikimi ka qenë më i kufizuar për rajonet më të zhvilluara dhe sektorët me paga më të larta, duke theksuar nevojën për masa mbështetëse që përfshijnë më shumë grupime dhe zgjidhje për pabarazitë ekonomike dhe rajonale.

Ndikimi i realizimit të programit në zhvillimin e qëndrueshëm Ekonomik, Social dhe Mjedisor (2021-2024)

Për të siguruar që ky program të ketë një ndikim të qëndrueshëm, do të jetë e nevojshme një menaxhim i kujdesshëm i financave publike dhe përpjekje për të adresuar pabarazitë dhe informalitetin.

Ky dokument ofron një analizë të hollësishme të programit "**Do të hiqet taksa mbi pagën aktuale deri në 40 mijë lekë**" dhe ndikimin e tij në ekonomi dhe shoqëri. Strukturimi i përmbajtjes është i qartë dhe përfshin disa aspektet kyçe që mund të vlerësohen si më poshtë:

1. Ndikimi Ekonomik dhe Financiar

Reduktimi i Pabarazisë Sociale: Heqja e taksës për individët me paga të ulëta ka ndihmuar në përmirësimin e kushteve të jetesës për shtresat e varfra. Ky është një hap i rëndësishëm drejt reduktimit të pabarazisë ekonomike dhe mund të ketë pasur një efekt të drejtpërdrejtë në forcimin e qëndrueshmërisë sociale.

Nxitja e Konsumit të Brendshëm dhe PBB-së: Heqja e taksës ka mundësuar rritjen e konsumit nga individët me paga të ulëta, gjë që ka stimuluar aktivitetin ekonomik, sidomos në sektorët e shërbimeve dhe prodhimit të produkteve të përditshme. Ky ndikim ka mundësuar rritjen e PBB-së, duke kontribuar në zhvillimin ekonomik të vendit.

Formalizimi i Ekonomisë: Ky program mund të ketë ndihmuar në reduktimin e informalitetit, duke inkurajuar punëdhënësit të deklarojnë pagat reale të punonjësve dhe duke mundësuar një administratë tatimore më të fuqishme.

2. Ndikimi Social

Përmirësimi i Kushteve të Jetës për Individët me Paga të Ulëta: Programi ka pasur një efekt të drejtpërdrejtë në rritjen e disponueshmërisë së të ardhurave për individët me paga të ulëta, duke mundësuar një përmirësim të kushteve të jetesës dhe lehtësimin e barrës ekonomike për këta individë. Ky aspekt është thelbësor për përpjekjet e qeverisë në drejtim të ndihmës për shtresat më të varfra.

Rritja e Sigurisë Ekonomike dhe Pabarazia Sociale: Programi ka pasur ndikim të rëndësishëm në uljen e pabarazisë dhe në rritjen e sigurisë ekonomike për më shumë se 700 mijë individë, duke kontribuar në një shoqëri më të barabartë dhe të qëndrueshme.

3. Ndikimi Mjedisor

Pasojat Indirekte në Mjedis: Programi ka pasur ndikime indirekte në nxitjen e aktiviteteve të gjelbra, siç është rritja e konsumit të produkteve dhe shërbimeve miqësore për mjedisin. Megjithatë, ndikimi i drejtpërdrejtë ka qenë më i ulët, duke sugjeruar që është e nevojshme që masat e politikës fiskale të lidhen me mbrojtjen e mjedisit dhe zhvillimin e qëndrueshëm.

4. Krahasimi i Kostove dhe Benefiteve

Kostot dhe Buxheti i Programit: Programi ka kërkuar burime buxhetore të konsiderueshme për kompensimin e humbjeve të mundshme nga heqja e taksës, të cilat janë rritur çdo vit. Edhe pse ka pasur humbje të të ardhurave, përfitimet për individët dhe për stimulimin e konsumit janë të dukshme, duke ndihmuar stabilitetin ekonomik për disa shtesa.

Rritja e Shpenzimeve: Përdorimi i fondeve për administratën dhe përmirësimin e kapaciteteve të kontrollit fiskal ka rritur shpenzimet e programit. Megjithatë, ky rritje e shpenzimeve është e justifikuar nga objektivat për të siguruar mbështetje të qëndrueshme për individët me të ardhura të ulëta dhe për të kontribuar në zhvillimin ekonomik të vendit.

Programi ka arritur disa nga qëllimet kryesore, përfshirë mbështetje për individët me paga të ulëta dhe rritjen e konsumit. Megjithatë, humbjet e të ardhurave kërkojnë vëmendje të vazhdueshme për të balancuar mbështetje për individët dhe rritjen e të ardhurave për shtetin.

Për të arritur një ndikim të plotë dhe të qëndrueshëm, janë të nevojshme përpjekje të mëtejshme për të adresuar sfidat në administratën fiskale dhe për të luftuar korrupsionin dhe informalitetin.

Rekomandime dhe Perspektiva

Për realizimin e plotë të objektivave të programit në periudhën pas vitit 2024, është e nevojshme të:

1. **Mbulohen sfidat e administratës fiskale** dhe të **përmirësohet përdorimi i teknologjisë** për të siguruar një mbledhje më efektive të taksave dhe luftimin e korrupsionit.
2. **Kombinohen masat fiskale me politika për zhvillimin e qëndrueshëm**, duke i lidhur ato me mbrojtjen e mjedisit dhe përdorimin e burimeve të rinovueshme.
3. **Përqendrohet në mbështetje për bizneset e vogla dhe të mesme** që ndihmojnë në nxitjen e aktiviteteve të gjelbra dhe të qëndrueshme.
4. **Përfordhet edukimi dhe trajnimi profesional** për të mundësuar më shumë mundësi punësimi dhe zhvillim profesional për individët me paga të ulëta.

Pavarësisht se programi ka pasur një alokim të konsiderueshëm buxhetor, menaxhimi i fondeve ka hasur disa probleme, duke përfshirë shpërndarjen jo të barabartë të burimeve, si dhe shqetësime lidhur me transparencën e përdorimit të fondeve. Kjo ngre pikëpyetje për nivelin e përgjegjshmërisë

në menaxhimin e parave publike dhe mund të ndikojë në besueshmërinë e votuesve në lidhje me transparencën e qeverisë.

Në përgjithësi, programi "Do të hiqet taksa mbi pagën aktuale deri në 40 mijë lekë" reflekton një përgjegjësi politike të dukshme dhe ka një ndikim të rëndësishëm në marrëdhëniet me votuesit dhe biznese.

Ai ka arritur të përmbushë disa nga objektivat ekonomike dhe sociale, por ka ende nevojë për përmirësime në menaxhimin e fondeve dhe transparencën, si dhe për përfshirjen e plotë të të gjithë individëve, përfshirë ata të sektorit informal. Në këtë drejtim, mund të thuhet se programi ka pasur një ndikim të dukshëm në rritjen e besimit të votuesve dhe ka krijuar mundësi të reja ekonomike, megjithatë sfidat përfundimtare mbeten në aspekte të menaxhimit dhe ekuilibrit fiskal.

E. Vlerësimi i përmbushjes së programeve

Vlerësimi i përmbushjes së programit "Do të rriten me 30% pagat e administratës publike"

Për vlerësimin e programit "Do të rriten me 30% pagat e administratës publike" deri në Dhjetor 2024, është e rëndësishme të theksohet se ky program ka pasur ndikime të shumta në administratën publike dhe ekonominë e vendit, por gjithashtu ka hasur edhe sfida të ndryshme gjatë implementimit.

Në vijim, do të ofrohen komente dhe analiza të detajuara për secilin aspekt të programit, duke e përshkruar më thellësisht përmbushjen e tij.

1. Arritjet Sasiore

Komente dhe analiza:

Programi ka arritur të përfshijë rreth **70,000 deri 80,000** punonjës të administratës publike, një numër i konsiderueshëm, veçanërisht në sektorët kyç si **shëndetësia, arsimiti, dhe administrata qendrore dhe lokale**. Kjo është një arritje pozitive në rritjen e kushteve të jetesës dhe të punës për një pjesë të madhe të punonjësve të administratës publike.

Mësuesit dhe mjekët, dy kategori të cilat janë ndjerë në mënyrë të drejtpërdrejtë nga ky program, kanë raportuar përmirësime të dukshme në kushtet e jetesës dhe të punës. Kjo ka ndikuar pozitivisht në motivimin dhe përkushtimin e këtyre grupeve profesionale.

Krahasimi me sektorë të tjerë: Sidoqoftë, ka pasur kritika për përqendrimin e përfitimeve në disa sektorë të caktuar. **Sektori i nivelit lokal** dhe disa administrata rajonale kanë mbetur jashtë përfitimeve të plota, duke krijuar pabarazi në shpërndarjen e pagave.

Për shembull, administrata lokale që ka përballuar sfida të mëdha për të përmbushur kërkesat e qytetarëve, siç janë ato të shërbimeve publike, ka parë një rritje të pamjaftueshme të pagave në krahasim me sektorët qendrorë.

2. Përafrimi me Zotimet Financiare

Komente dhe analiza:

Qeveria ka alokuar **rreth 1.3% të PBB-së** për programin, një shifër që është më e lartë sesa shpenzimet e parashikuara fillimisht për administratën. Ky alokim ka qenë i nevojshëm për të mbështetur rritjen e pagave dhe për të ruajtur balancat fiskale.

Sidoqoftë, ky alokim ka hasur sfida të menaxhimit. Për shkak të shpenzimeve të tjera administrative dhe nevojës për investime infrastrukturore, ka pasur shqetësime për **ekuilibrin buxhetor**. Për shembull, **shpenzimet për shëndetësinë dhe arsimin** kanë shpërndarë burime të tjera që mund të ishin përdorur për rritjen e pagave për administratën lokale dhe sektorët e tjerë.

Krahasimi me vitin 2023: Në vitin 2023, buxheti për pagat e administratës ishte më i ulët, dhe kishte më shumë vonesa në transferimin e fondeve për pagat. Ndërkohë, në vitin 2024, ka pasur një alokim të rritur, por menaxhimi i këtyre fondeve ka mbetur sfidues.

3. Afati Kohor i Zbatimit

Programi ka përfunduar pjesën më të madhe të zbatimit deri në Dhjetor 2024, duke përfshirë rritjen e pagave për punonjësit e administratës qendrore dhe për disa sektorë kryesorë. Ky është një sukses i dukshëm që e ka ndihmuar administratën të ketë stabilitet financiar dhe të përmirësojë shërbimet e ofruara.

Për shembull, **ministrinë qendrore dhe agjencitë e pavarura** kanë arritur të zbatojnë këtë program me efikasitet, ndërkohë që ka pasur vonesa të dukshme në zbatimin e tij në disa rajone dhe në administratën lokale, ku ka pasur nevojë për më shumë koordinim dhe mbështetje.

Krahasimi me programet e kaluara: Përshtatja e një afati kohor të zbatimit për përfitime të drejtpërdrejta ka qenë një sfidë për administratën, veçanërisht krahasuar me programet e kaluara, ku zbatimi ka qenë më i ngadalshëm.

4. Rimarrja e Investimit në Ekonomi dhe Ndikimi në Objektivat Makroekonomikë (70-75%)

Komente dhe analiza:

Rritja e pagave ka stimuluar **konsum të brendshëm**, duke rritur kërkesën për mallra dhe shërbime, dhe duke pasur një ndikim pozitiv në disa shërbime publike. Për shembull, **Agjencia Tatimore** ka pasur një rritje të mblledhjes së të ardhurave, pasi puna më e motivuar ka rritur produktivitetin në disa sektorë.

Ndikimi në PBB ka qenë më i kufizuar, dhe ka pasur një ndikim të ulët në rritjen afatgjatë të ekonomisë për shkak të sfidave të tjera si **informaliteti dhe korrupsioni**. Pavarësisht përmirësimeve të shërbimeve, rritja e pagave për administratën nuk ka ndikuar ndjeshëm në rritjen makroekonomike të vendit.

Krahasimi me ekonominë rajonale: Në krahasim me vendet e tjera të rajonit, ku programet e ngjashme kanë arritur të ndihmojnë në rritjen e produktivitetit dhe krijimin e mundësive të reja punësimi, Shqipëria ka hasur pengesa për shkak të strukturës ekonomike dhe informalitetit që dominon.

5. Cilësia e Zbatimit

Rritja e pagave ka ndikuar pozitivisht në motivimin dhe përkushtimin e punonjësve të administratës, dhe ka sjellë përmirësime në cilësinë e shërbimeve publike. Përshtatja e sistemeve të menaxhimit dhe përmirësimi i kushteve të punës kanë ndihmuar në forcimin e administratës.

Sidoqoftë, **informaliteti dhe korrupsioni** mbeten sfida të mëdha, duke e bërë të vështirë implementimin e përmirësimeve të kërkuara. Për shembull, sektori i shëndetësisë ka pasur përmirësime, por ka vazhduar të hasë shqetësime për korrupsion dhe menaxhim të pamjaftueshëm të burimeve.

6. Komentet nga Palët e Interesuara dhe Ndikimi në Komunitet (70-75%)

Sindikatat dhe shoqëria civile kanë mbështetur këtë program, por kërkojnë që rritja e pagave të shtrihet në të gjithë administratën publike dhe të shmangen **dëmshpërblimet** për sektorët privat dhe konkurrueshmërinë ekonomike.

Sektori privat ka shprehur shqetësime për ndikimin që mund të ketë në **konkurueshmërinë ekonomike** dhe për rritjen e **informalitetit**. Ky shqetësim është theksuar më shumë në industri të tilla si **shërbimet financiare dhe ndihmësit e biznesit**, ku rritja e pagave ka krijuar hendek të mundshëm me sektorët e tjerë të ekonomisë.

7. Konfirmimet dhe Kontestimet nga Auditimet (70-75%)

Auditimet e KLSH kanë konfirmuar disa përparime në menaxhimin e fondeve, por kanë evidentuar **mospërputhje dhe mungesë transparence** në alokimin e burimeve. Ka pasur përpjekje për të përmirësuar menaxhimin e fondeve, por ka pasur gjithashtu vonesa dhe papërputhje në alokimin e burimeve për administratën e nivelit lokal.

KLSH ka evidentuar se disa institucione qendrore kanë menaxhuar më mirë burimet se ato lokale, duke krijuar një situatë të pabarabartë.

Analiz e programit deri në Dhjetor 2024 tregon një përmbushje të mirë të objektivave, duke krijuar përmirësime të dukshme në kushtet e punës dhe motivimin e punonjësve të administratës publike. Sidoqoftë, sfidat me menaxhimin e shpenzimeve, korrupsionin dhe informalitetin mbeten pengesa që kërkojnë adresim urgjent për të siguruar qëndrueshmërinë dhe efektivitetin afatgjatë të këtij programi.

Vlerësimi i përmbushjes së programit "Do të hiqet taksa mbi pagën aktuale deri në 40 mijë lekë"

Për të azhurnuar dhe vlerësuar përmbushjen e programit **"Do të hiqet taksa mbi pagën aktuale deri në 40 mijë lekë"** deri në Dhjetor 2024, është e rëndësishme të merret parasysh se, ndërkohë që ka pasur disa arritje pozitive, ka ende sfida dhe mangësi që kërkojnë përmirësim.

Më poshtë është një përmbledhje e faktorëve që kanë penguar realizimin e plotë të programit:

1. Arritjet Sasiore

Programi ka arritur të përfshijë mbi 450,000 individë, dhe heqja e taksës mbi pagat deri në 40 mijë lekë ka pasur një ndikim të ndjeshëm, sidomos për individët me të ardhura të ulëta. Megjithatë, grupet më të prekura si ata që punojnë në sektorin informal dhe ata me kontrata të pjesshme mbeten të papërfshira plotësisht. Ky faktor kufizon arritjen e objektivit të plotë.

Përrjashtimi i grupeve të caktuara: Individët në sektorin informal, si dhe ata me kontrata të ulëta ose të paformuara, mbeten jashtë programit, duke zvogëluar përfitimet potenciale për një pjesë të madhe të popullsisë.

2. Përrafrimi me Zotimet Financiare

Edhe pse janë alokuar fonde më të larta se sa parashikuar, menaxhimi i buxhetit ka hasur vështirësi. Ka pasur vonesa dhe shpërndarje të paefektshme të fondeve që kanë pasur ndikim në realizimin e disa objektivave të programit.

Mungesa e transparencës dhe menaxhimit të fondeve: Edhe pse ka pasur rritje në alokim, shqetësimet për përdorimin efikas të fondeve kanë ngritur dyshime. Pasiguria në menaxhimin e buxhetit ka ndikuar në rezultate më të kufizuara se sa parashikuar.

3. Afati Kohor i Zbatimit

Në shumicën e rasteve, programi ka respektuar afatet e tij të zbatimit për vitin 2024, por ka pasur vonesa në disa rajone dhe sektorë. Vështirësitë për të përfunduar procedurat e regjistrimit dhe koordinimin me administratën tatimore lokale kanë qenë të pranishme, veçanërisht në rajonet më të largëta.

Vonesa në zbatim: Rajonet më të varfra dhe më të largëta janë përballur me vështirësi në procesin e regjistrimit dhe në përdorimin e sistemeve të reja IT.

4. Rimarrja e Investimit dhe Ndikimi në Ekonomi

Ndikimi në përrmirësimin e kushteve ekonomike ka qenë pozitiv për individët me paga të ulëta, por ka pasur sfida në mbështetje për bizneset e vogla dhe për zgjidhjen e informalitetit.

Rimarrja e investimeve dhe mbështetja e bizneseve të vogla: Ka pasur përrpjekje të dukshme për të mbështetur individët me paga të ulëta, por mbështetja për bizneset e vogla dhe zgjidhja e çështjeve të informalitetit mbetet e paqartë.

5. Cilësia e Zbatimit

Ndikimi i programit në cilësinë e zbatimit ka pasur disa përrmirësime, sidomos në regjistrimin dhe përdorimin e sistemeve të IT, por mbeten ende mangësi në transparencën e proceseve dhe në mbikëqyrje.

Përrmirësimi i sistemeve IT: Ka pasur përrmirësime në regjistrimin e përfituesve dhe përdorimin e teknologjisë, por ka ende mangësi në transparencën e proceseve dhe monitorimin e vazhdueshëm.

6. Komentet nga Palët e Interesuara

Disa palë të interesuara kanë kritikuar mungesën e transparencës dhe menaxhimin e fondeve, por ka pasur mbështetje për ndikimin pozitiv që ka pasur programi mbi individët me të ardhura të ulëta.

Përplasjet me shoqërinë civile dhe organizatat e biznesit: Disa palë të interesuara janë shqetësuar për menaxhimin e fondeve dhe për mënyrën si janë alokuar këto fonde, veçanërisht për mbështetje më të gjerë.

7. Konfirmimet dhe Kontestimet nga Auditimet

Auditimet e KLSH kanë identifikuar disa mangësi në monitorimin e procesit dhe verifikimin e të dhënave të përfituesve, duke pasur mundësi për keqpërdorime.

Probleme me verifikimin e të dhënave dhe kontrollin: Mangësitë në verifikimin e të dhënave të përfituesve kanë pasur ndikim në besueshmërinë e procesit, duke krijuar mundësi për abuzime dhe gabime.

Për të kryer një vlerësim të përqindjes së përmbushjes së secilit program, është e nevojshme të strukturohet analiza bazuar në aspektet kryesore të performancës së përmendura më sipër. Vlerësimi do të bëhet në bazë të pikave të forta dhe dobësive të identifikuara për secilin program.

Përmbushje të mirë të objektivave, duke krijuar përmirësime të dukshme në kushtet e punës

1. Programi: "Do të rriten me 30% pagat e administratës publike"

Aspektet kryesore:

1. Arritjet sasiore:

Përfshirja e 70,000-80,000 punonjësve është një sukses i konsiderueshëm, por mbulimi i pabarabartë në administratën lokale dhe rajonale redukton efektivitetin.

Vlerësim: 85%.

2. Përafrimi me zotimet financiare:

Edhe pse është alokuar një përqindje më e lartë e PBB-së (1.3%), sfidat e menaxhimit të burimeve dhe ndikimi i kufizuar në sektorët më të prekur kanë reduktuar ndikimin e përgjithshëm.

Vlerësim: 75%.

3. Afati kohor i zbatimit:

Përmbushja e afateve për sektorët kryesorë është pozitive, por vonesat në rajone lokale ndikojnë negativisht.

Vlerësim: 80%.

4. Rimarrja e investimit dhe ndikimi në ekonominë makroekonomike:

Përmirësimi i konsumit të brendshëm është pozitiv, por ndikimi afatgjatë

makroekonomik dhe sfidat me informalitetin e kufizojnë efektin.

Vlerësim: 70%.

5. Cilësia e zbatimit:

Rritja e pagave ka përmirësuar motivimin dhe kushtet e punës, por korrupsioni dhe informaliteti janë pengesa të mëdha.

Vlerësim: 75%.

6. Komentet nga palët e interesuara:

Mbështetja nga sindikatat është pozitive, por shqetësimet për pabarazinë dhe ndikimin në sektorin privat mbeten problem.

Vlerësim: 70%.

7. Auditimet dhe monitorimi:

Përparimet janë të dukshme, por mungesat në transparencë dhe menaxhimi i pabarabartë mbeten shqetësuese.

Vlerësim: 70%.

Përmbushja e përgjithshme e këtij programi: 78%.

Pse nuk vlerësohet me 100%?

Pabarazi në përfitime, ku administrata lokale dhe rajonet e largëta nuk janë përfshirë plotësisht.

Mungesa e transparencës dhe alokimi i paefektshëm i burimeve.

Korrupsioni dhe informaliteti vazhdojnë fuqishëm si fenomene dhe kufizojnë efektivitetin e zbatimit.

Vonesa dhe mangësi në disa sektorë dhe rajone në zbatim.

Rritja e pagave nuk ka kontribuar mjaftueshëm në rritjen afatgjatë makroekonomike.

Programi ka përparuar, por ka sfida që pengojnë zbatimin e plotë

2. Programi: "Do të hiqet taksa mbi pagën aktuale deri në 40 mijë lekë"

Aspektet kryesore:

1. Arritjet sasiore:

Përfshirja e mbi 450,000 individëve është e rëndësishme, por grupet në sektorin informal dhe ato me kontrata të pjesshme mbeten të përjashtuara.

Vlerësim: 80%.

2. **Përafrimi me zotimet financiare:**
Alokimi i fondeve ka qenë pozitiv, por menaxhimi dhe transparencja kanë qenë të dobëta, duke reduktuar përmbushjen.
Vlerësim: 70%.
3. **Afati kohor i zbatimit:**
Respektimi i afateve është një arritje e madhe, por vonesat në disa rajone ndikojnë në performancën e përgjithshme.
Vlerësim: 75%.
4. **Rimarrja e investimit dhe ndikimi në ekonomi:**
Ndikimi pozitiv në individët me të ardhura të ulëta është i dukshëm, por informaliteti dhe mbështetja e kufizuar për bizneset e vogla mbeten shqetësuese.
Vlerësim: 60%.
5. **Cilësia e zbatimit:**
Përmirësimi i sistemeve IT është një hap i rëndësishëm, por transparencja dhe mbikëqyrja mbeten të pamjaftueshme.
Vlerësim: 65%.
6. **Komentet nga palët e interesuara:**
Mbështetja nga individët me të ardhura të ulëta është pozitive, por kritikën nga bizneset dhe shoqëria civile ndikojnë negativisht.
Vlerësim: 70%.
7. **Auditimet dhe monitorimi:**
Auditimet kanë evidentuar përparime, por gjithashtu kanë treguar mangësi në verifikimin e të dhënave.
Vlerësim: 55%.

Përmbushja e përgjithshme e këtij programi: 68%.

Pse nuk vlerësohet me 100%?

Përfshirja e plotë e grupeve të caktuara, si ata në sektorin informal, ka mbetur problematike.

Vonesa në zbatim dhe mungesa e koordinimit në disa rajone kanë penguar progresin.

Mungesa e transparencës dhe menaxhimi i fondeve kanë ndikuar në përputhshmërinë e plotë me objektivat fillestarë.

Në mbyllje, të dy programet kanë përmbushur në një masë të konsiderueshme objektivat e tyre, me vlerësime të ngjashme në diapazonin **75%-80%**. Megjithatë, mbeten sfida që lidhen me transparencën, barazinë në shpërndarje, dhe menaxhimin e burimeve, të cilat kërkojnë përmirësime për realizim të plotë.